

Jordi Savall i Le Concert des Nations transporten el públic del 37è Festival Perelada a la fastuositat de la cort dels reis Lluïsos

- **La tercera aparició al festival d'aquest erudit, recuperador i intèrpret de la música antiga compleix amb escreix les expectatives del públic**
- **Ana Morales, Núria Rial, Jonathan Tetelman, Serena Sáenz i Xabier Anduaga i l'òpera còmica *The telephone* o *l'amour à trois* completaran la 37a edició del Festival Perelada**

Peralada, 31 de juliol de 2023

El Festival Perelada tenia un deute amb el mestre Jordi Savall (Igualada, Anoia, 1941), que s'ha saldat avui de manera absolutament satisfactòria, sobretot pel públic, que ha pogut albirar tota la bellesa, sofisticació i exquisidesa de la música antiga que s'interpretava en la cort dels reis francesos Lluís XIII, Lluís XIV i Lluís XV, composada pels seus respectius mestres, Guillaume Dumanoir, Monsieur de Sainte-Colombe, Marin Marais, François Couperin, Jean-Féry Rebel i Jean-Marie Leclair. El concert, es clar, porta per títol *La nit dels tres reis*.

Savall, que ha tornat per tercera vegada al festival, és una personalitat musical al nostre país i figura cabdal del renaixement de la música antiga i barroca a Europa, que ha aconseguit amb la seva rigorosa i persistent recerca, actualització i interpretació de les músiques antigues -ja sigui amb la seva viola de gamba baixa de set cordes Barak Norma (Londres, 1697) o dirigint com avui Le Concert des Nations o anteriors formacions- la recuperació d'un llegat cabdal per conèixer i entendre l'ambient polític, intel·lectual i cultural que regnava a Europa, la Mediterrània inclosa, i el Nou mon, durant l'època pròpia de l'objecte de la seva investigació. El seu afany és la "recerca del so original", que està vinculat de manera indissociable a la bellesa, la qual cosa s'ha pogut constatar en la vetllada d'avui. El mestre Savall ha compartit l'escena amb Manfredo Kraemer (violí), Charles Zebley (flauta travessera i flautí), Philippe Pierlot (viols de gamba baixa de set cordes), Enrike Solinís (tiorba i guitarra), Marco Vitale (clavicèmbal) i Pedro Estevan (percussió). Tots ells, músics exquisits, formen Le Concert des Nations.

Ja que el concert d'avui anava de reis, va ser precisament Lluís XIV qui va nomenar Guillaume Dumanoir (1615-1697), el primer

compositor que ha sonat a l'església, "rei dels violins, mestres de ball i intèrprets d'instruments aguts i greus". Savall i Le Concert des Nations han interpretat diversos passatges de la *Suite del Ballet d'Stockholm* (1641). Posteriorment han arribat els grans mestres de la viola, com ara el francès Monsieur de Sainte-Colombe, le père (ca. 1640-ca. 1701) o el seu alumne avantatjat, Marin Marais (1656-1728). El primer, tal i com va explicar Savall, va ser l'introduïdor de la setena corda en la viola de gamba. Del segon, nomenat per Lluís XIV com a "ordinaire de la chambre du roi per la viole" i personatge protagonista de l'obra literària i cinematogràfica *Tots els matins del mon* -Savall hi intervé en la BSO-, han interpretat algunes *Pieces de Viole du 2e livre* (1701) de les 600 peces per a viola que va compondre repartides en cinc volums. Precisament, Savall i l'altre violagambista de la formació, Philippe Pierlot, han interpretat *Tombeau pour Monsieur de Sainte-Colombe*, dedicat al mestre, que és un dels moviments de la suite en mi menor de *Pieces de Viole du 2e livre*, o *Couplets de Folies d'Espagne*.

Posteriorment, la resta de la formació, que havia abandonat l'escena, ha tornat i ha estat el torn de François Couperin (1668-1733), compositor, organista i clavecinista conegut com Couperin le Grand, del qual Savall i la seva formació han interpretat part del *Troisième Concert Royal* (1722). La figura i la música de Jean-Féry Rebel ha dut el públic fins la cort de Lluís XV, amb la interpretació de diversos passatges de *Les Éléments* (1737), un ballet del període barroc tardà inspirat en una peça homònima del mateix Rebel, una òpera-ballet del 1721. Aleshores s'han fet presents la natura i els elements (l'air, rosignolo o l'eau). En la recta final del concert, el públic ha pogut gaudir d'algunes de les composicions de Jean-Marie Leclair (1697-1764), violinista al qual se'l considera el fundador de l'escola francesa de violí. De Leclair s'ha pogut sentir part de la *Sonate VIII à Trois (Re major, Op. 2, núm. 8)*.

El públic ha ovacionat dempeus i amb entusiasme als músics, que han ofert dos bisos, una peça composta el 1560 que va tenir molt d'èxit el 1601, quan es va interpretar en una mena de festival per celebrar el naixement de Lluís XIII on sembla que es van establir els precedents de l'orquestra barroca. El segon bis va consistir en una peça no exempta d'humor per a clavecí concertant, obra de Jean Philippe Rameau.

Savall, fundador, juntament amb Montserrat Figueras, dels grups musicals Hespèrion XXI (1974), La Capella Reial de Catalunya (1987) i la mateixa Le Concert des Nations (1989), ha satisfet les expectatives del públic amb escreix. L'exuberància de la música barroca de les corts dels reis lluïsos li ha escaigut a l'església gòtica del Carme (S. XIV), en aquesta vetllada digna de monarques que ha presidit la talla

de la Verge del Carme amb el seu posat hieràtic però dolç, envoltada de tapissos.

Arribem a l'equador del 37è Festival Perelada

Passem per l'equador de l'edició d'enguany del festival i és el moment de recordar el que queda per davant, que és molt i de molta qualitat. Demà dimarts estrenem el mes d'agost amb una actuació excepcional al Mirador del Castell (22h), la de la bailora catalana Ana Morales, Premi Nacional de Dansa 2022. Morales, que disposa d'una trajectòria dilatada com a professional, és considerada una de les artistes revolucionàries del flamenc i l'any passat va rebre el Premi Nacional de Dansa. Al Festival Perelada, Morales, que va aprendre al costat de noms com Eva Yerbabuena, Andrés Marín, Javier Latorre o Antonio el Pipa, hi presentarà *En la Cuerda floja*, un espectacle estrenat a la Biennial de Flamenc de Sevilla fa uns tres anys. D'aleshores se'n recorda la seva capacitat de crear llenguatge, de trobar la seva veu pròpia partint del flamenc, però allunyant-se dels palos clàssics establerts. *En la cuerda floja* neix de preguntes com què li passa al nostre cos i a la nostra ment quan busquen l'ordre? L'estabilitat, és una utopia? Necessitem el desequilibri per sobreviure? Morales dirigeix i protagonitza aquest espectacle sobre posar-se a prova com a ésser humà en un món cada vegada més incompreensible.

Un merescut homenatge a Victoria de Los Ángeles

La soprano catalana Núria Rial, acompanyada al piano de Rubén Fernández Aguirre, oferiran dimecres dia 2, a l'església del Carme (20h), el recital *Cantar del alma*, amb el qual el Festival Perelada recorda i ret homenatge de manera sentida a la soprano Victoria de los Ángeles (Barcelona, 1923-2005), amb motiu del centenari del seu naixement. Rial, una de les veus paradigmàtiques del repertori barroc i clàssic dels darrers anys, interpretarà un programa ideat expressament per al festival que vol ser un viatge catàrtic a la memòria i al record de Victoria de los Ángeles, a través d'un mosaic perfectament construït a partir de cançons de Campra, Scarlatti, Schubert, Fauré, Ravel, Granados, Montsalvatge, Toldrà i Mompou. En definitiva, una celebració de l'amor a la música en majúscules.

Continuem amb la descoberta de joves estrelles de l'òpera

Només du 5 anys de carrera, però el tenor nord-americà Jonathan Tetelman, nascut a Castro (Xile) i format a Nova Jersey (EUA), ha aconseguit convertir-se en un dels tenors més sol·licitats de l'actualitat, que es troba en ple ascens internacional i que ha construït fins ara una sòlida carrera a tot Europa. Tetelman, que es va llicenciar -com a baríton- a la Manhattan School of Music als 22 anys, debutarà a Peralada el dijous dia 3, a l'església del Carme

(20h), acompanyat al piano per Daniel Heide. Tetelman canta amb una gran força i intenció dramàtica, amb aguts potents i una àmplia paleta de colors. El tenor ja ha actuat en prestigiosos escenaris internacionals com la Royal Opera House londinenca, el Teatro Regio de Torí, la Semperoper Dresden, el Gran Teatre del Liceu, els coliseus operístics de San Francisco i Houston i debutarà a Peralada havent visitat recentment la Deutsche Oper Berlin i l'Òpera Estatal de Viena. El tenor nord-americà interpretarà lieds de Liszt i una ària de Verdi (*Macbeth*), en la primera part, mentre que en la segona part interpretarà cançons napolitanes de Paolo Tosti i dues cançons d'Ernest de Curtis, que precediran una cançó del mexicà Agustín Lara (*Granada*) i el toc de sarsuela, la cançó de Pablo Sorozábal *No puede ser*, de *La Tabernera del Puerto*. Heide interpretarà sol al piano una peça de Liszt i *Asturias*, de la *Suite Española* d'Isaac Albéniz.

Sempre atents a les noves generacions de creadors

En la recta final de l'edició d'enguany del Festival Perelada no hi podia faltar l'espectacle que certifica l'atenció per part de la direcció artística respecte la trajectòria dels nous creadors del país. Aquest espectacle és l'òpera còmica d'un sol acte, obra de Gian Carlo Menotti, titulada *The Telephone or l'amour a trois*, que es podrà veure al Mirador del Castell (22h), dirigida per María Goiricelaya (escènica) i Ivan Martín (musical). Els intèrprets seran la Galdós Ensemble, la soprano Ruth Giménez i el baríton Jan Antem. Aquest és el primer projecte operístic de de l'actriu, dramaturga i directora bilbaïna María Goiricelaya, guanyadora d'un Premi Max de les Arts Escèniques per la seva adaptació de *Yerma* de Lorca. L'argument de l'obra, composta l'any 1947, converteix Menotti en un visionari, ja que el llibret narra la història d'amor a tres, entre una parella -Lucy i Ben- i el telèfon d'ella i mostra, en clau de paròdia, com es complica la relació dels enamorats a cada minut que passa, a causa de l'addicció que ella té al telèfon. La vetllada es completarà amb una segona proposta musical *after hours*, el *Concert Ticket to Ride: The Beatles i Bowie*, a càrrec de la Gio Symphonia, dirigida per Francesc Prat. Al programa hi figuren el que es podrien considerar gairebé himnes com ara el tema que dona nom al concert o *Yesterday*, del quintet de Liverpool, i *Space Odity* o *Heroes*, de Bowie. Tot plegat arribarà rematat per un còctel d'estiu especialment ideat per Toni Gerez, cap de sala i sommelier del Castell Perelada Restaurant. La vetllada constitueix una experiència pensada pels més joves per tal d'acostar nous públics a l'òpera.

Un tancament pletòric amb dues veus de casa

L'església del Carme acollirà dissabte (20h) el recital de tancament de l'edició d'enguany del Festival Perelada, que anirà a càrrec de dues de les veus de casa nostra amb més projecció internacional de

l'actualitat, la soprano Serena Sáenz i el tenor Xabier Anduaga, que estaran acompanyats al piano per Maciej Pikulski. El programa inclou peces cabdals del bel canto, pel que fa a Sáenz, que a més de cantar un duet de *Lucia di Lammermoor* de Donizetti amb Anduaga, també cantarà una ària de *Manon*, assumirà el rol de Gilda del *Rigoletto* de Verdi i interpretarà dues romances de sarsuela de Giménez y Nieto (*Me llaman la primorosa*) i Gonzalo Roig (*Cecilia Valdés*). La soprano barcelonina va debutar la passada edició de Pasqua del Festival amb una esplèndida *Giuditta* de Scarlatti, demostrant tenir una gran agilitat vocal i una personalitat escènica impecable. Anduaga és un tenor amb una veu dotada d'un timbre càlid, seductor, flexible i amb facilitat per l'agut sense perdre aplom i notablement expressiva en el registre vocal. El tenor basc interpretarà el rol de Nemorino de *L'elisir d'amore* de Donizetti, l'ària *Ah, mes amis* -la dels mítics 9 do de pit- de *La fille du regiment*, també de Donizetti, i dues romances finals. Un tancament, en definitiva, a l'alçada del que serà aquesta 37a edició del Festival Perelada.